

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Van de redactie

Voor u ligt het eenentwintigste nummer van de nieuwsbrief. Laten we maar beginnen met het goede nieuws. We hebben een bevestiging gekregen dat het jeugdcentrum in Jabalya, gebouwd met gronings geld, onbeschadigd is en ook functioneert! Wat er precies voor activiteiten plaatsvinden hopen we u de volgende keer te kunnen melden. Ook is er weer contact geweest met vertegenwoordigers van de gemeente Jabalya. Dat was al een tijd nauwelijks gelukt dus dat is heel positief. Bovendien zijn we ook van harte uitgenodigd om op bezoek te komen. Dat zijn we zeker van plan, maar in het geval van Gaza is het moeilijk van te voren te weten of je er ook wordt toegelaten. Dat zo iets niet onmogelijk is blijkt uit het verhaal van Harry Cock en Ingrid Rollema. Zij hebben Gaza in maart bezocht o.a voor hun stichting Hope en doen verslag van hun reis.

In dit nummer een artikel over het thema bevrijding naar aanleiding van vier en vijf mei en wat vrijheid of het ontbreken daarvan betekent voor de Palestijnen. Verder melden wij wat de Palestine Medical Relief Society, waar wij al sinds 2007 geld voor inzamelen, in 2009 heeft moeten doen en nog steeds doet om de ellende, veroorzaakt door operatie cast lead, het hoofd te bieden en ook melden wij wat onze inzameling in 2009 heeft opgebracht. Verder een overzicht van alle activiteiten die wij organiseerden of bij betrokken waren. Eén voorbeeld daarvan was de lezing van Dries van Agt die hij op 11 maart in Groningen hield. In deze nieuwsbrief een verslag.

Gazanen nemen het heft in eigen handen

Van 13 tot en met 18 maart bezochten Harry Cock en Ingrid Rollema, beiden betrokken bij de activiteiten van de stichting Hope, (over de stichting zie het kader) de Gazastrook. Een reisverslag.

Doel van de reis was eindelijk weer een bezoek te brengen aan de Open Studio in Khan Younis en een peiling te doen voor de Rotterdamse afdeling van het NPK gekoppeld aan een bezoek bij de MA'AN Foundation voor Cordaid en een bezoek aan de YMCA in Gaza gecombineerd met een bezoek aan Theater Day Producties van Jan en Jacky Williams die een Theater huren op het terrein van de YMCA in Gazastad.

Bij Erez maar vijf minuten zitten wachten toen werden we al doorgelaten. Je weet niet wat je ziet. Je komt in een soort glimmende worstfabriek waar geen mensen zijn maar waar je helemaal geleid wordt. Griezellig. Ik dacht ze kunnen me hier tot worstjes herstructureren en niemand die het ooit zal weten! Na verdere controle ga je denk ik een kilometer lopen door een corridor van gaas in niemandsland met een rode vloer en veel hagedissen en buiten het gaas prachtige vogeltjes.

Vervolgens kom je aan de Palestijnse kant en word je onderzocht op alcohol..Ik moest even uitleggen dat mijn buisje parfum niet bedoeld was om op te drinken! Jean stond te wachten en we reden via Marna House naar Khan Younis.

De Open Studio stond er stralend bij! Mooie werkstukken, goeie tekeningen, schoon en de voorraadkamer was goed gestructureerd en opgeruimd. We kregen een performance van een dekadans. Heel levendig, vol overgave. Abbit, de oorspronkelijke docent sport en dans was vervangen door een andere docent die zijn broer had kunnen zijn. Een heerlijke vrolijke voorstelling. De enige docent van de oude garde is Nihad aan de beeldende kant van de Open Studio en Mehmet bij de muziek. Veder is iedereen vervangen. De bibliotheek heeft veel meer boeken staat er ook goed bij en er wer-

Vervolg op pg. 2

Vervolg van pg. 1

ken drie mensen die zelfs redelijk Engels praten. Een hele fijne toegewijde sfeer. Ook de speltheek is uitgebreid ziet er ook onderhouden uit, netjes en wordt goed gebruikt. De volgende dag met de nieuwe lichting studenten kennis gemaakt maar dit was hun eerste lesdag en daar kan ik niet veel van zeggen. Ik heb hen de uitgangspunten en het waarom van de open studio verteld en Nihad de geschiedenis laten vertellen. Dit ging erg goed.

Er wordt opgelet dat er een goed contact met het thuisfront is. Er zijn speciale klassen voor ouders. Wij hebben ook gezien dat ouders les kregen in omgaan en spelen met hun kind. Er worden ook regelmatig feestjes georganiseerd om "thuis" te betrekken bij de Open Studio zoals b.v. Moederdag, Suikerfeest, einde van het schooljaar en meer van dat soort gelegenheden. Volgens Jean is een groot probleem dat het een 'soort mode' is dat alles Psychosociaal moet zijn zodat andere projecten weer weg zakken die niet dat predicaat hebben, maar gewoon medisch zijn of een andere gezonde insteek hebben.

De klacht bij alle organisaties en mensen die daarbij betrokken zijn, is de volgende: Het grootste gedeelte van de donoren komen zelf aan met plannen die zij de organisaties willen laten uitvoeren. Zij worden zo afgehaald van hun corebusiness. Een voorbeeld. MA'AN is een Agrarische organisatie en werd gedwongen zich ook met community building bezig te houden terwijl ze niet over de kennis beschikken gevolg: de energie verdween, het eigen doel kwam in gevaar en zij liepen andere organisaties voor de voeten. Wafa, dr. Jean en de YMCA hadden dezelfde klachten met dit verschil dat de YMCA nergens op in is gegaan en gewoon hun eigen weg zijn blijven volgen. Maar het voorschrijven en initiëren van projecten waar men niet voor geëquipeerd is wordt overall als een groot probleem gevoeld.

Hamas: Aan Jean gevraagd of ze onder druk stond, of beïnvloed werd of er iets veranderd was. Ze zegt niet onder druk te staan. Wel hebben ze afgelopen jaar niet mogen adverteren voor de dependance van de universiteit in het gebouw van de PRCS. Hierdoor zijn er minder studenten dan men had gewild. Dit verbod is weer opgeheven. Er zijn een paar invallen geweest maar nu is het rustig. Dit geldt ook voor Theater Day Producties. Daar zijn in de afgelopen tijd vijf invallen

gedaan om te zien of jonge mannen en vrouwen gelijktijdig les krijgen.

Algemene indruk van het gebied:

Vanaf Erez tot aan Gazastad staat geen boom meer, geen struik en geen huis. De oorlog heeft enorm ingegrepen. Het aantal ezelkarretjes is toegenomen. Kinderen slepen constant op de puinhopen met brokstukken, leggen die op karretjes om naar plekken te vervoeren om het te vermalen en te vermengen met schaarse nieuwe middelen. De bewapening van het beton probeert men weer recht te buigen om te hergebruiken. In het Noorden en bij de grens zie je hele families in mens ontorende situaties wonen in tenten en kapotgeschoten bouwsels. Vier echtparen in één tent. Inhumain!

Dr. Anton Shuhaiber en Issa Saba hebben ons meegenomen naar het zwaar getroffen Noorden. Het is o.a. de YMCA die uit eigen middelen tenten heeft gebracht en voedsel en kleding heeft verstrekt. Hiervan doe ik graag mondeling verslag. Deze mensen blijven toch mijn absolute helden een voorbeeld voor de mensen in Gaza. Uiteindelijk hebben we heerlijk thee gedronken in een aardbeveld bij de grens met prachtige Palestijnse kleintjes. Je weet wel de mooiste van de wereld. Lekkerder aardbeien zal ik nooit meer eten.

Voor Cordaid hebben we via de MA'AN Foundation boeren bezocht die van hun land gebombardeerd zijn en verder boeren op de daken en in kleine hokjes in de kampen. Een wonderschoon project uitgevoerd door geslagen mensen die ik soms niet in de ogen durfde te kijken. Een prachtige man, waardig en intelligent die een

Stichting Hope en haar missie

Hope staat voor Holland Office for Personal Encouragement. Kinderen die gedurende hun ontwikkeling te maken krijgen met oorlog, kunnen daardoor blijvend geestelijke schade oplopen. Iedereen kan zomaar slachtoffer worden van geweld. Je huis is niet meer veilig. 's Nachts slaapt men slecht. Men wordt geconfronteerd met vernederingen en beheerst door angst. Kinderen hebben soms zoveel angsten doorstaan dat zij weigeren te praten. Wij zien het als taak om de verwoestende gevolgen van oorlog in de ontwikkeling van kinderen te reduceren. Hiervoor passen we een therapie strategie toe vanuit de kunst in de meest brede zin van het woord. Elk middel wordt toegepast: beeldende vorming, sport, muziek of beweging en theater. Wij willen op deze wijze het voorstellingsvermogen van de kinderen dusdanig activeren dat wij ze in contact brengen met fundamentele ervaringen in het gevoelsleven dat ieder kind nodig heeft om zich te ontwikkelen.

Project Open studio

Er is thans een team ter plaatse dat in staat is om de kinderen uit de doelgroepen zelfstandig hulp te bieden. Het team betaalde medewerkers bestaat uit kunstenaars/activiteitenbegeleiders, een sportleraar, twee psychologen, twee musici en een maatschappelijk werker. De stichting heeft vanuit een nulpositie in 1995 thans de beschikking over een groot schildersatelier, een muziekruimte, een bibliotheek, een sportruimte en een computerwerkplaats. Het project heeft inmiddels op twee plaatsen in Rafah navolging gevonden. Tevens heeft het project navolging gevonden in een beachcamp gelegen tussen Khan Younis en gazastad.

groot boerenbedrijf had aan de grens maakt nu een doorstart op het dak van een betonnen gribus met 10 plastic kratten met groenten. Zelf wilde hij niet op de foto maar zijn zoontje van 10 deed de handelingen in zijn plaats. Vergeet niet te lachen was zijn advies aan zijn 'stand in'.

Voor NPK een bezoek gebracht met dr. Akram van de WAFA organisatie in Rafah. Hier worden mensen begeleid die niet meer zelfstandig kunnen lopen, in een rolstoel zitten en moeten leren zo veel mogelijk met hun

handicap om te gaan. Voor mij was dit heel moeilijk in te schatten. Ik zag nog 5 rolstoelen in een doos. We hebben gesproken met een fysiotherapeute en zijn ook met haar op huisbezoek gegaan. Zij heeft 4 patiënten op een dag ieder 50 min. Plus vier maal twintig minuten om van het ene adres naar het andere te gaan. Dat komt bij mij op 4,4 uur en dan twintig minuten administratie. Er lopen drie van deze fysiotherapeuten. Ik geloof beslist dat er goed werk gedaan wordt, maar hoe de € 50.000 van de NPK kunstveiling is besteed kan ik zo niet beoordelen.

Harry en ik zijn bij de tunnels geweest in Rafah en Harry

heeft zich in een tunnel laten zakken met een lier. Alles komt door de tunnels. Mensen die de tunnels graven blijven 12 uur onder de grond. Er zijn er honderden. Sommigen zijn zo groot dat er een auto doorheen kan. Ook heel veel motorfietsen. Prachtige dingen met veel chroom. De helft van de ongevallen in de ziekenhuizen komt nu van ongelukken met motoren. Er ontstaat zo natuurlijk een raar soort maffia economie. Ik voelde me er wel heel prettig, omdat ik zag dat iedereen het boven de grond erg naar z'n zin had. Er werd hard gewerkt en men had een doel. Tussen de middag kwamen opa's en kleinkinderen eten brengen. Het dodental ligt al op 150 kinderen

en jonge mannen. Verder hoorde ik dat er in Afghanistan in een samenwerkingsverband tussen Israël en de VS geoefend wordt met het perfectioneren van kogels die gangen vacuüm trekken. Mensen die in de gangen zijn komen zo om door verstikking. Wat staat de tunnelbouwers te wachten?!

In Jeruzalem hebben we met Jan Willems van Theater Day Producties en fotograaf/schrijver Geert van Kesteren gegeten. Die wisten te vertellen dat er nieuw water ontwikkeld was voor het waterkanon. Dit water stinkt enorm naar kots en als je daarmee nat gespoten wordt ga je enorm over je nek maar de lucht gaat niet van je lijf tenzij je vierentwintig uur in een zoutbad gaat liggen. Iedereen die in jou buurt komt gaat ook spugen. Zou je je ook dood kunnen spugen? In de kranten in Nederland stond een foto met stenengooiende jongens i.v.m. de bouw van 1600 flats in Oost-Jeruzalem. Volgens Geert en ook volgens ons waren er overal heel rustige en gedisciplineerde betogingen. In Gaza vrouwen en mannen gescheiden. De uitgedaagde stenengooiers waren in zo'n gering aantal dat het verkeer op de andere weghelft gewoon door reed. In relatie tot deze manier van berichtgeving hoorde ik voor het eerst van de term journalistieke emotieporno.

We hebben een intensieve reis gemaakt en veel gezien en

gehoord. De bevolking is geraakt, de omstandigheden zijn weer slechter maar ik vind de mensen ook zelfbewuster. Het is net of ze meer uit hun slachtoffer rol komen en het heft in eigen hand nemen. Om één ding ben ik eindelijk blij. De Open Studio staat er beter voor dan ooit en helemaal op eigen kracht!

Maar één ding kan ik niet verdragen, dat er zo veel prachtige mensen zijn wier leven uit handen geslagen wordt. Dat is iets waar we ons voor moeten schamen. There is something rotten in the State of Denmark!

22 maart 2010

Ingrid Rollema en Harry Cock (hij is tevens de fotograaf).

Opbrengst "Help Jabalya de winter door" € 4.500,-

De Stichting Groningen-Jabalya heeft de € 4.500,- die "Help Jabalya de winter door" heeft opgebracht overgemaakt naar de PMRS (Palestine Medical Relief Society). Het bedrag is bestemd voor medische hulp aan inwoners van Jabalya die het slachtoffer zijn geworden van de oorlog die Israël vorig jaar in de Gazastrook voerde.

Door de voortdurende blokkade door Israël kunnen de beschadigde huizen en gebouwen nog steeds niet hersteld worden. De PMRS is een onafhankelijke NGO (niet gelieerd aan Hamas noch aan Fatah), die in Jabalya een groot aantal medische voorzieningen m.b.t. eerstelijns gezondheidszorg, speciale programma's voor vrouwen en jeugd, mobiele klinieken voor nood-situaties en fysiotherapie en gehandicaptenzorg runt.

De PMRS moet onder moeilijke omstandigheden haar werk doen. Door de Israëlische bombardementen is veel schade toegebracht, ook aan gebouwen, medische posten en mobiele klinieken van de PMRS. Veel medische hulp moet geïmproviseerd worden gegeven vanuit tenten. Van het geld zal de PMRS medicijnen, verband en ander medisch materiaal aanschaffen. De mobiele klinieken zijn weer hersteld en bedienen 39 verschillende locaties, waar ze elke maand komen. De kliniek in Jabalya was

na de oorlog vanwege het grote aantal gewonden 24 uur per dag open; inmiddels is dat nog altijd 16 uur per dag waarbij in tweeploegendienst gewerkt wordt. De PMRS heeft 700 professionele medisch geschoolde werknemers in dienst. Sinds de oorlog worden eerste hulp teams van vrijwilligers getraind. Tot nog toe zijn 36 teams geïnstalleerd, maar het doel is 100 teams. Daarmee denkt de PMRS een structuur te hebben waarmee men iedereen tot in de meest afgelegen plekken van dienst kan zijn. Een speciaal programma voor moeders met kinderen en zwangere vrouwen draait weer als vanouds. Het aantal gehandicapten is door de oorlog fors gegroeid (ruwweg 60% meer). Hoewel ook het programma voor de gehandicaptenzorg weer op hetzelfde niveau is als voor de oorlog, is dat nog altijd ontoereikend vanwege de groeiende behoefte.

De Stichting Groningen-Jabalya heeft het geld ingezameld onder de bevolking van Groningen. Geld is bijeengebracht uit individuele donaties, giften van instellingen en collectes in kerken.

De campagne werd onder de aandacht gebracht bij diverse activiteiten zoals "Dancing on the edge" en lezingen (o.a. van Van Agt). Ook stond de Stichting op 6 februari met een kraam op de markt.

Gemeente Groningen en Jabalya

Na de voltooiing van de bouw van het jongerencentrum in Jabalya heeft de betrokkenheid van de Gemeente Groningen bij dit project en bij de gemeente Jabalya in het algemeen een aantal jaar op een laag pitje gestaan. De redenen zijn bekend: de verkiezingsoverwinning van Hamas en de daarop volgende afsluiting van de Gazastrook door Israël, waardoor contacten bemoeilijkt werden, de machtsovername door Hamas, de Israëlische aanvallen, etc. De oorlog tegen Gaza is inmiddels meer dan een jaar geleden beëindigd. Door de voortdurende blokkade door Israël is wederopbouw tot nog toe onmogelijk gemaakt en is de nood onder de bevolking nog steeds nijpend. Het bestuur van de St. Groningen-Jabalya heeft daarom onlangs een gesprek gevoerd met burgemeester Rehwinkel om te bespreken welke mogelijkheden er in de huidige situatie zijn voor een nieuwe insteek van de betrokkenheid van de Gemeente. In dat gesprek zijn een aantal mogelijkheden naar voren gekomen, die de komende tijd zullen worden onderzocht. Eén daarvan is dat Groningen deelneemt aan een nieuw project van de VNG m.b.t. Palestina/Israël, dat vanaf 2011 moet gaan lopen. Het

bestuur van de Stichting Groningen-Jabalya gaat in dat kader gesprekken voeren met particuliere initiatieven in andere Gemeenten die al betrokken zijn bij de opzet van het nieuwe project, zoals Deventer, Vlaardingen en Opsterland. En uiteraard zal er vervolgoverleg met de gemeente Groningen zijn.

Activiteiten Palestine Medical Relief Society in 2009

Eind 2008 verergerde de situatie in Gaza, die door een voortdurende blokkade van de strook al nijpend was, doordat Israël eerst bombardementen uitvoerde en later ook de strook binnen trok. Volgens het "Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OHCA)" van de Verenigde Naties resulteerde dit militaire offensief (van 27 december 2008 tot 18 januari 2009) in 1440 Palestijnse doden (waaronder 431 kinderen en 114 vrouwen) en 5380 gewonden (1872 kinderen en 800 vrouwen)*. Ter vergelijking: aan Israëlische zijde vielen 14 doden (waarvan 11 soldaten) en 523 gewonden (waarvan 340 soldaten).

Tijdens en direct na de oorlog werd het voor onze Stichting als snel duidelijk dat medische hulp in Gaza hard nodig was. Omdat we al goede ervaringen hadden met de in Gaza actieve, particuliere organisatie Palestine Medical Relief Society (PMRS) werd besloten geld in te zamelen om via hen de bevolking van Gaza te steunen. Dankzij (nog steeds lopende) inzamelingsactiviteiten zijn we sinds februari 2009 in staat geweest de PMRS van broodnodige financiële steun te voorzien. Blij waren we dan ook om enige tijd geleden een rapport te ontvangen waarin de organisatie haar activiteiten tussen januari en oktober 2009 beschrijft.

Ook al bestaat een groot deel van het rapport uit tabellen, diagrammen en grafieken, het geeft toch een aardig overzicht van de verschillende activiteiten die de PMRS vorig jaar, onder andere met geld uit Groningen, heeft kunnen uitvoeren. Daarnaast geeft het een summier verslag van de humanitaire situatie in de Gaza strook. Hieronder geven we een samenvatting van de belangrijkste feiten uit het rapport.

Naast de hierboven al genoemde aantallen doden en gewonden als gevolg van de Israëlische aanval begin 2009, meldt het rapport dat 80.000 tot 90.000 Gazanen genooddakt waren hun huizen te verlaten en naar kampen of huizen van familieleden of vrienden te vluchten. Gebouwen (meer dan 4000 huizen, maar ook scholen en ziekenhuizen) werden verwoest of zwaar beschadigd. Duizenden zijn nog steeds dakloos en leven in vluchtelingenkampen. Van wederopbouw is nauwelijks sprake. Dit wordt ook geïllustreerd door het feit dat er sinds het einde van de oorlog nauwelijks vrachtwagens met bouwmaterialen het gebied zijn binnen gelaten (van januari tot augustus werden er 26 vrachtwagens met dergelijke materialen toegelaten; OHCA rapport augustus 2009#). Helaas vielen er ook slachtoffers onder het personeel van medische organisaties te betreuren: 16 hulpverleners werden gedood en 25 raakten gewond terwijl ze aan het werk waren. Ook de medische infrastructuur werd getroffen: 15 van de 27 ziekenhuizen in Gaza, 43 van de 110 eerste hulp klinieken en 29 van 148 ambulances raakten gedeeltelijk of geheel beschadigd. Tenslotte, moest de behandeling van 40% van chronische zieken gestaakt worden, en werden alleen levensbedreigende verwondingen in behandeling genomen.

Na de terugtrekking van Israëlische troepen kon de PMRS alle "gewone" activiteiten geleidelijk aan weer oppakken. Maar gezien de toegenomen vraag om medische zorg, ook omdat tijdens de oorlog een groot aantal niet-urgente patiënten niet van zorg konden worden voorzien, was het noodzakelijk het werk uit te breiden: langere werkuren, extra diensten en de inzet van meer mobiele teams en meer vrijwilligers. Van januari t/m september 2009 werd bijna 25.000 patiënten behandeld binnen instellingen van de PMRS. Hiervan ontvingen 9200 patiënten algemene medische zorg en 6200 vrouwen en 3300 kinderen speciaal op hen gerichte zorg. Meer dan 1400 chronisch zieken werden behandeld. Daarnaast werd er nog aan zo'n 3300 mensen specialistisch zorg gegeven, zoals orthopedische hulp voor gehandicapten of dermatologische zorg voor mensen met brandwonden. Ook werden weer programma's gericht op preventie gestart: speciale programma's voor vrouwen en jeugd, mobiele klinieken voor noodsituaties, fysiotherapie, gehandicaptenzorg, voorlichting over gezondheid, hygiëne en milieu en aandacht voor sport, kunst en muziek.

Helaas blijft het erg moeilijk iedereen te helpen. Er is een constant tekort aan basismedicijnen en andere middelen omdat de invoer door complexe Israëlische import procedures geremd wordt, dan wel simpelweg tegengehouden. Vertragingen van 2-3 maanden in de toevoer van speciale elektronische en röntgen apparatuur treden regelmatig op. Specialistische medische apparatuur gaat kapot en aanwezige reserveonderdelen blijken verouderd en onbruikbaar.

Hierdoor kan een groot aantal patiënten niet voldoende en niet op tijd geholpen worden.

Sommige van deze patiënten stierven omdat ze niet tijdig hulp ontvingen of niet naar ziekenhuizen buiten de Gaza strook vervoerd konden worden. Hulp blijft dus hard nodig. Onze inzamelingsactie blijft dan ook gewoon door gaan.

*Field update on Gaza from the humanitarian coordinator, 6 - 9 February 2009, 1700 hours;
http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_gaza_humanitarian_situation_report_2009_02_09_english.pdf;

Special focus report OHCA, augustus 2009; http://www.ochaopt.org/documents/Ocha_opt_Gaza_impact_of_two_years_of_blockade_August_2009_english.pdf

Vrijheid wereldwijd: stop de blokkade van Gaza

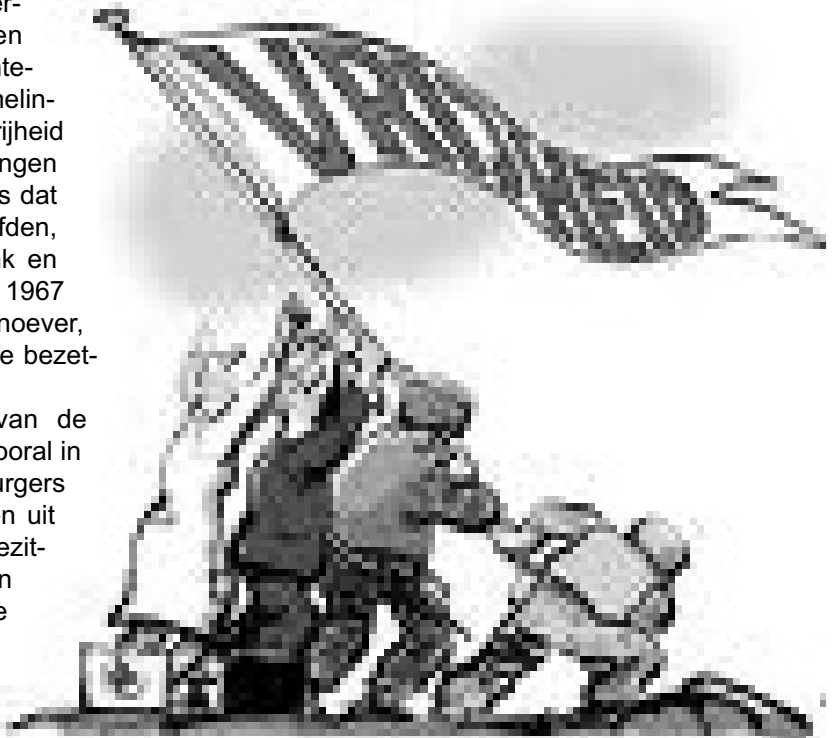
Bevrijdingsdag 2010

Dit jaar vieren we dat we 65 jaar geleden bevrijd zijn. Volgens het Nationaal Comité 4 en 5 mei een mooi moment om ons af te vragen hoe de vlag van de vrijheid erbij hangt. Het thema voor de komende 5 jaar is dan ook: "Vrijheid wereldwijd; wat is daarvoor nodig?"

Vrijheid wereldwijd: een mooi streven. Vrijheid, een verworvenheid die de bevolking van Palestina nu al bijna 65 jaar grotendeels moet ontberen. In ernstige mate werd hun vrijheid beperkt in de eerste jaren na de Tweede wereldoorlog (pakweg tussen 1945 en 1950) toen Zionisten hun bevrijdingsoorlog voerden en Arabische dorpen platbranden en de bewoners terroriseerden, vermoorden. Velen moesten vanaf toen in vluchtelingskampen leven en hun nakomelingen leven daar nog steeds. De vrijheid om terug te keren naar hun woningen hebben ze nooit gekregen. Ondanks dat een deel in vluchtelingskampen leefden, leefden de Palestijnen in de Westbank en Gaza tot 1967 in relatieve vrijheid. Maar vanaf 1967 toen Israëlische troepen de Westelijke Jordaanoever, de Sinaï woestijn, Gaza en de Golan hoogvlakte bezette, kwam er ook een einde aan deze vrijheid. In 2007 herdachten we dat de bezetting van de Palestijnse gebieden al 40 jaar voortduurt. En vooral in de afgelopen 15 jaar is de vrijheid van deze burgers in toenemende mate ingeperkt. Mensen worden uit hun woningen verjaagd en de toegang tot hun bezittingen wordt hen ontzegd wegens de bouw van de zogeheten "veiligheidsmuur". Het dagelijkse leven wordt ontregeld door de vele checkpoints verspreid over het land. Het land wordt doorkruist door een netwerk van wegen waar kolonisten wel over mogen reizen, maar Palestijnen

niet. En door de bouw van die wegen en de nederzettingen wordt het land in kleine geïsoleerde eilandjes verdeeld waardoor een levensvatbare vrije Palestijnse staat een illusie is. Om van de ene plaats naar een andere te mogen reizen moet toestemming worden gevraagd. Mannen, vrouwen en kinderen leven dagelijks in angst omdat ze het willekeurige slachtoffer kunnen worden van pesterijen van Israëlische soldaten of Joodse kolonisten. Het meest dramatische voorbeeld van het gebrek aan vrijheid is natuurlijk de situatie in Gaza. Sinds de terugtrekking van het handjevol kolonisten dat zich daar gevestigd had, is Gaza een grote openluchtgevangenis geworden. Israël is niet meer aanwezig maar controleert alles: de in- en uitvoer van goederen en mensen, het luchtruim, de kustwateren, de energie en watervoorziening. De blokkade zorgt ervoor er nauwelijks goederen naar binnen worden gelaten. Als gevolg hiervan eet de bevolking gemiddeld één keer per dag. Velen hebben geen dak boven het hoofd. Elk moment kunnen er aanvallen worden uitgevoerd, gebouwen gebombardeerd of (onschuldige) burgers beschoten. De bevolking van Gaza leeft hierdoor constant in angst. Een vergelijkbaar gebrek aan vrijheid is nergens ter wereld te vinden. We staan dan ook op het bevrijdingsfestival met als motto: Vrijheid wereldwijd. Ja! Om te beginnen in Gaza.

Ook dieren hebben te lijden onder blokkade van Gaza

Veel geiten en schapen in de Palestijnse Gazastrook zijn vel over heen. Er zijn te weinig goede graasgronden en door de Israëliische blokkade is voeder onbetaalbaar geworden. Herders zijn van zonsopgang tot 's avonds op zoek naar onkruid en eetbaar afval, want de kleine kuddes zijn levensbelang voor arme Palestijnen.

Abu Mohammed en twee van zijn zonen drijven hun 15 schapen langs een rustige laan aan de rand van Gaza-stad. "We leven een heel eind van hier, maar we trekken overal rond op zoek naar eten voor onze schapen", zegt Abu Mohammed. Op een braakliggend perceel hebben de magere dieren hebben een overvolle vuilnisbak gevonden. Er ligt ook wat snoeihout, een feestmaal voor de dieren.

"Hier is niet altijd iets te vinden", legt Abu Mohammed uit, "meestal moeten we nog veel verder trekken. Goede graasgronden zijn er niet in de buurt." Net als veel andere straatarme inwoners van de Gazastrook begon Abu Mohammed schapen en geiten te houden toen hij de hoop had opgegeven dat de grenzen spoedig weer zouden opengaan en de economie van het dichtbevolkte gebied weer van de grond zou komen. Israël begon met een economische blokkade kort nadat de islamistische beweging Hamas er in 2006 de verkiezingen won, en in

juni 2007 werd het gebied bijna hermetisch afgesloten.

Wegkwijnend vee

Het 23 dagen durende offensief van het Israëliische leger in de Gazastrook eind 2008 en begin 2009 maakte alles nog veel moeilijker voor de 1,5 miljoen inwoners. Volgens de VN werden er tijdens de korte oorlog 35.000 stuks vee gedood.

Veel van de dieren die overbleven, kwijnen nu langzaam weg. "Voor de blokkade gaven we onze dieren hooi, rogge en voeder", zegt Um Mohammed, een oudere vrouwelijke herder die tussen Gaza-stad and Khan Younis leeft. Er viel ook meer te grazen. "Onze dieren vonden groen rond de bomen, maar nu zijn er daarvan veel verdwenen." Het gras dat nog groeit in de Gazastrook, heeft dan ook nog eens te lijden onder de droogte.

Voeder is onbetaalbaar geworden voor herders als Um Mohammed. Alles wat door de illegale tunnels tussen de Gazastrook en Egypte wordt aangevoerd, is heel duur. "Gisteren zijn er vier van mijn schapen gestorven", klaagt Um Mohammed. "Ze krijgen niet genoeg vitaminen en andere voedingsstoffen binnen. Ze zijn ziek; hun wol valt uit."

Zelfs de herders die gezonde dieren hebben, zijn niet zeker of ze er iets aan kunnen verdienen. De vraag naar vlees is groot, maar de schapen en geiten die via de tunnels vanuit Egypte worden aangevoerd, zijn goedkoper.

Free Gaza Movement vaart weer naar Gaza

Begin mei zal de FREE GAZA MOVEMENT weer schepen sturen naar Gaza om de Israelische blokkade van Gaza te doorbreken en om hulpgoederen te brengen. De Free Gaza Movement heeft een 1200 ton wegend vrachtschip gekocht in Dundalk in Ierland. Dit schip zal 500 ton cement vervoeren om bij te dragen aan de reconstructie van het verwoeste Gaza, evenals medicijnen, medische apparatuur en onderwijsmiddelen (vooral boeken). Het vrachtschip wordt omgedoopt tot "MV Rachel Corrie", ter nagedachtenis aan deze Amerikaanse activiste die in 2003 door een Israëliische bulldozer werd verpletterd toen zij probeerde de verwoesting van een Palestijns huis in Gaza te voorkomen. De Free Gaza Movement zal dit jaar in totaal 8 boten naar Gaza sturen.

Voor meer informatie www.freegaza.org

Gazanen op Westbank bedreigd met uitzetting naar Gaza

Een militaire verordening die op 13 april is ingegaan, geeft het Israëlische leger het recht tienduizenden Palestijnen van de Westelijke Jordaanoever te deporteren naar Gaza of een 'derde land'.

De nieuwe verordening is een aanvulling op een eerdere militaire regel uit 1969, die bepaalt wat een 'infiltrant' is. Sinds 1969 geldt die omschrijving voor Palestijnen die zonder geldige vergunning Israël binnenkomen vanuit Jordanië, Egypte, Syrië en Libanon. De maatregel was toen nauwelijks verholten bedoeld om de honderdduizenden Palestijnse vluchtelingen van de Zesdaagse Oorlog van 1967, niet te laten terugkeren naar de huizen die ze hadden achtergelaten. Als gevolg daarvan leven vandaag nog altijd vele honderdduizenden Palestijnen als vluchtelingen in de buurlanden. De verordening wordt nu uitgebreid naar iedereen die zonder geldig Israëlische 'vergunning' op de Westelijke Jordaanoever verblijft. Het probleem, zo stelden tien mensenrechtenorganisaties, is dat de Westoever bezet gebied is en vele Palestijnen daar nooit zo'n pasje hebben gekregen.

De meest bedreigde groep zijn zo'n 25.000 Palestijnen uit Gaza die op de Westoever wonen. Met de nieuwe verordening worden die Gaza-Palestijnen, die vaak al decennia op de Westoever wonen en kinderen hebben die er geboren zijn, nu meteen als 'infiltrant' gecatalogeerd. Ze kunnen het bevel krijgen binnen de drie dagen hun woonplaats te verlaten naar 'het land of de regio van waaruit hij is geïnfiltreerd'. Of ze kunnen voor een militaire rechter worden gedaagd - geen burgerlijke rechter

- die hen tot zeven jaar cel kan veroordelen. De militaire commandant die hun zaak behandelt, kan hen dwingen de kosten van hun eigen detentie en deportatie te betalen, tot een maximum bedrag van 7.500 sjekel (1.500 euro).

Hetzelfde geldt voor andere inwoners van de Westelijke Jordaanoever, al is het onduidelijk waarheen Israël die Palestijnen wil deporteren die geen geldig Israëlisch pasje hebben, maar die nooit de Westoever hebben verlaten. Doorgaans hebben zij overigens geen nationaliteit, omdat de Palestijnse nationaliteit bij gebrek aan eigen land niet wordt erkend en ze geen recht hebben op de Israëlische nationaliteit.

Een woordvoerder van het Israëlische leger benadrukte dat 'de verordening niet is bedoeld voor Israëliërs'. Ze geldt dus niet voor de 400.000 joodse kolonisten die volgens het internationale recht illegaal op de Westelijke Jordaanoever verblijven. De maatregel geldt wel voor buitenlanders, zoals de internationale activisten die deelnemen aan Palestijnse protesten.

'Deze militaire orders horen thuis in een apartheidsstaat', zei de Palestijnse hoofonderhandelaar Saeb Erekat in een reactie. 'Ze zijn zo verreikend dat ze het eindeloos veel gemakkelijker maken voor Israël om Palestijnen van de Westoever op te sluiten en te deporteren.'

Lezing Hazem Jamjoum op 25 mei

De studievereniging van de opleiding Talen & Culturen van het Midden-Oosten ShalomArabs zal dinsdag 25 mei een lezing organiseren van Hazem Jamjoum

Plaats : **Heymanszaal Academiegebouw, Broerplein 5**
Tijd : **19.30 uur**

Het ontstaan van de Staat Israël, hoe het zionisme aan de ene kant het Joodse volk een thuisland gaf en aan de andere kant de Palestijnen hun land ontnam, over hoe de vluchtelingenproblematiek ontstond en nog steeds een hele belangrijke rol in het conflict speelt en waarom mensen vaak de term Apartheid gebruiken als het gaat over Israël

De lezing gaat ook in op de rol van het Jewish National Fund (JNF) bij de vorming van de staat Israël. Het fonds is al opgericht in 1901 tijdens het vijfde Zionistische Congres. Het kreeg de taak om land te verwerven in Palestina om daar joden te huisvesten met als uiteindelijke doel de stichting van een Joodse staat. Tot op de huidige dag garandeert het JNF de greep van de joodse gemeenschap op het bezit en gebruik van het land in Israël ten koste van de Palestijnen.

Wie is Hazem Jamjoum?

Hazem Jamjoum is 27 jaar en een derde generatie Palestijnse vluchteling. Hij groeide op in Jordanië en

Canada. Momenteel is Hazem werkzaam voor Badil, het informatie centrum voor de Rechten van Palestijnen en Palestijnse vluchtelingen in Bethlehem www.badil.org. Hazem is in 2003 cum laude afgestudeerd aan de universiteit in Toronto en heeft een BA graad in Internationale Betrekkingen en Vredes- en Conflictstudies.

Dries van Agt houdt lezing in Groningen

“ Een bi-nationale staat is de enige oplossing”

Op 11 maart bezocht Dries van Agt Groningen. Hij was uitgenodigd door Studium generale de SIB en stichting Groningen-jabalya om een lezing te komen houden over de Palestijnse kwestie. Van Agt, oud premier van 1977 tot '82, is sinds enige jaren activist en pleitbezorger voor de rechten van de Palestijnen. De aanleiding voor het bezoek was de publicatie vorig jaar van zijn boek Een schreeuw om recht, de tragedie van het Palestijnse volk. Van Agt had al een keer eerder in Groningen gesproken voor een volle collegezaal, nu sprak hij voor een volle Nieuwe kerk.

Een leuke avond wordt dit niet, waarschuwt van Agt. Hij heeft grote kritiek op Israël. Kern van die kritiek is het met voeten treden van het internationaal recht. Niet één keer, maar telkens weer, en structureel. En dat terwijl Israël de Rode Kruis verdragen van 1949 heeft ondertekend. Hierin wordt bepaald wat landen wel of niet mogen doen als ze in oorlog zijn met een ander land. Van Agt noemt drie voorbeelden waarbij sprake is van schending van het internationaal recht.

Door de eigen bevolking over te brengen naar de bezette gebieden en daar nederzettingen te stichten. Er zijn nu een half miljoen joodse kolonisten, en het is een illusie dat je die daar nog weg krijgt. Waarmee de kans dat er vrede kan komen door naast de staat Israël een Palestijnse staat op te richten wel verkeken is.

Een tweede grote schending van het internationaal recht is het bouwen van de muur, niet op de grens tussen Israël en de Westbank (de wapenstilstandslijn van 1949) maar op Palestijns gebied. Daarmee zijn bijna alle grote joodse nederzettingen feitelijk bij het grondgebied van Israël gevoegd en dat is 10% van de Westbank. Het Internationaal Gerechtshof in Den Haag heeft in 2004 een heldere uitspraak gedaan: het bouwen van een muur volgens het tracé dat is gekozen is illegaal. Het is overigens opmerkelijk, zegt Van Agt, dat de Palestijnen niet hebben gereageerd

op de bouw van de muur met zelfmoordaanslagen.

Als laatste voorbeeld van schending van het internationaal recht noemt Van Agt de annexatie van Oost-Jeruzalem. Geen land ter wereld heeft die annexatie erkend, zelfs de VS niet.

Dat is allemaal zeer ernstig. Elk ander land dat zich hieraan zou schuldig maken zou dezelfde kritiek te verduren krijgen, maar in het geval van Israël komt daar nog een punt bij namelijk het feit dat Israël tegelijkertijd wel bij de beschaaft westerse wereld wil horen. Kijk maar naar de hartstocht waarmee ze deelnemen aan de Europese voetbalcompetities en dat onnozele eurovisie songfestival. Wij liggen toevallig in Azië maar we zijn eigenlijk een Europees land, dat is de boodschap die Israël uitdraagt. Of wat ook wel wordt gezegd: wij zijn de enige democratie in het Midden-Oosten. Maar ondertussen wel doorgaan met

Het Internationaal Gerechtshof in Den Haag heeft in 2004 een heldere uitspraak gedaan: het bouwen van een muur volgens het tracé dat is gekozen is illegaal.

het schenden van het belangrijkste waar we als westerse wereld voor staan.

Na deze aftrap van Van Agt komen de vragen van het studentenpanel, onder leiding van hoogle- raar Jaap de Wilde. Waarom hebben de Palestijnen het VN verde- lingsplan uit 1947 niet geaccepteerd en waarom is dat niet rechtvaardig? Achteraf geredeneerd zou je nu inderdaad denken: had dat aanbod maar geaccepteerd want dan hadden de Palestijnen nu de helft van het grondge- bied, maar zegt Van Agt we moeten kijken naar hoe de feiten toen waren. Hij verwijst naar de kaartjes die zijn uitgedeeld. Op de kaart uit 1947 blijkt dat slechts 7 procent van het grondgebied van Palestina op dat moment door joodse immigranten werd bewoond en het VN plan gaf hen in een keer 50 procent zonder dat de Palestijnen daar over konden meepraten. Dat is toch niet rechtvaardig? En wordt Israël niet onevenredig hard aangeklaagd?

Er zijn toch ook nog andere landen zoals Nederland in Afghanistan die het internationaal recht schenden? Het antwoord van Van Agt: Er is ongetwijfeld veel kritiek mogelijk op andere landen maar dat is geen argument om Israël te sparen. En waarom heeft Van Agt niet destijds, toen hij nog minister-president en minister was meer afstand genomen van de Amerikaanse lijn? Wat dat laatste betreft zegt van Agt: ik heb mezelf al in staat van beschuldiging gesteld, maar dit moet gezegd: er was in die tijd nog niet zoveel van het onrecht te zien, we wisten dat Israël de resolutie niet had uitgevoerd om het land terug te geven, en de vluchtelingen terug te laten komen, maar toen dacht iedereen nog dat ze wel weg zouden gaan uit de bezette gebieden. Pas in de jaren tachtig werd de grootste zonde zichtbaar, kwamen de nederzet- tingen, de muur, de checkpoints. Ik was dus allesbehal- ve schoon, zegt hij, maar er zijn wel verzachtende omstandigheden. Maar er is vanuit de zaal ook lof voor de oud- premier: als geen ander komt Van Agt nu op voor een zaak die de Palestijnse overstijgt: die van het inter- nationale recht.

Wat is volgens Van Agt de oplossing voor dit conflict? Met de kennis van nu is het duidelijk dat Oslo een ramp was voor de Palestijnen, zegt Van Agt. Denkt er iemand

nu nog dat er een Palestijnse staat kan komen? Het enige alternatief is een bi-nationale staat, en een einde van de joodse staat, wat we goed moeten begrijpen, dat betekent het einde van de joodse overheersing, en niet het einde van Israël, zoals het einde van de apartheid niet het einde was van Zuid-Afrika, integendeel. Maar met het einde van de apartheid is het onmogelijk gewor- den dat Zuid-Afrika ooit nog een witte staat zal worden. Zo'n proces heeft Israël ook nog voor de boeg, willen ze ooit vrede en veiligheid hebben.

Ook komt er iemand vanuit de zaal met de bekende open deur namelijk of Van Agt geen antisemiet is, samen met Greta Duisenberg en Anja Meulenbelt, want wie komt toch op het idee om de enige demo- cratie in het Midden Oosten aan te vallen. En of het er niet mee te maken heeft dat Van Agt als christen nog steeds denkt dat de joden Christus hebben ver- moord? Daar heeft van Agt een helder antwoord op. Hoezo Christus vermoord? Nooit ben ik vergeten dat Jezus een zoon was van het joodse volk, zegt hij. Maar het grote probleem is dat het de politici van Israël zelf zijn die geen onderscheid maken tussen de staat Israël en het joodse volk. Juist omdat zij doen alsof zij de enige rechtmatige vertegenwoordigers zijn van het gehele joodse volk zijn er mensen die geen onderscheid maken, en rechtmatige kritiek op Israël, dat niets met antisemi- tisme te maken heeft, verwarren met opvattingen over joden. Ik zal die fout nooit maken, zegt Van Agt.

Na afloop signeert Van Agt vele exemplaren van zijn boek

.....
● **En waarom heeft Van Agt niet destijds,**
● **toen hij nog minister-president en**
● **minister was meer afstand genomen van**
● **de Amerikaanse lijn?**
.....

Palestina activiteiten in Groningen

Sinds de vorige nieuwsbrief verscheen in oktober 2009 zijn er in Groningen weer diverse activiteiten georganiseerd.

25 september – SalaamSuikerfeest

Door bemiddeling van de Stichting was "groeten uit Palestina" programmaonderdeel van dit avondvullend programma. Baha Hilo, coördinator van de olijfbomen-campagne in Palestina werd in dit onderdeel geïnterviewd door Kirsten Letschert.

13 oktober – politiek café GroenLinks

GroenLinks verzorgde i.s.m. onze Stichting deze bijeenkomst over het Palestijns-Israëliësch conflict. Sprekers waren Jaap Hamburger van Een Ander Joods Geluid en Lillian Peeters van GroenLinks. Omdat Jaap Hamburger begin dit jaar Gaza had bezocht sprak een delegatie van Groningen-Jabalya met hem voorafgaand aan de bijeenkomst.

Oktober – discussie in Gezinsbode

In oktober verscheen een redactioneel commentaar in de Gezinsbode waarin onjuiste zaken m.b.t. de betrokkenheid van Groningen-Jabalya, maar ook van de Gemeente, werden gesuggereerd. In een ingezonden brief is dit door ons weerlegd.

21 oktober – overleg Gaza-Rotterdam

Op 21 oktober heeft een delegatie van Groningen-Jabalya een eerste oriënterend overleg gehad met vertegenwoordigers van Gaza-Rotterdam. Afgesproken is om met elkaar contact te onderhouden.

2-5 december – Dancing on the edge

Na de voorstellingen van het M.-O.-dansfestival "Dancing on the edge" is aandacht gevraagd voor de nieuwe inzamelingsactie voor de mensen van Jabalya: "Help Jabalya de winter door"(zie elders in dit blad).

3 december – artikel in Gezinsbode

Op deze datum verscheen een uitgebreid artikel in de Groninger Gezinsbode over de inzamelingscampagne "Help Jabalya de winter door."

18 december – Esmeralda Verboon

In kleine kring is gesproken met Esmeralda Verboon, een freelance journaliste die Gaza en Jabalya had bezocht.

In het kader van de inzameling "Help Jabalya de winter door" stonden vrijwilligers op 6 februari met een stand op de Grote Markt en hield de Remonstrantse gemeente op 14 februari een collecte.

11 maart 2010 - Lezing van Agt

(zie elders in dit nummer)

Lessen/lezingen

Er zijn een paar lezingen/lessen verzorgd voor o.a. het Willem Lodewijk Gymnasium en de Indonesische studentenorganisatie.

Website

Onze website (www.groningen-jabalya.com), die sinds 2007 in de lucht is, heeft het afgelopen jaar een sterke groei in bezoekersaantallen laten zien. In 2009 trok de website in totaal 2881 bezoekers. 733 daarvan waren langdurige bezoekers. Stijging bezoekers t.o.v. 2008: 32%; stijging aantal langdurige bezoekers t.o.v. 2008: 61%.

Ja , ik wil op de hoogte blijven van het Jabalya-project

Naam: .....

Adres: .....

Woonplaats: .....

Telefoon: .....

Email: .....

**Opsturen aan St. Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen**

Colofon

Redactie Bert Giskes, Pieter van Niekerken, Jan Jongbloed en Rick Brouwer.

Met **medewerking** van Ingrid Rollema en Harry Cock.

Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes Tel 050 - 5421370

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: jabalya@hotmail.com

Internet: **WWW.GRONINGEN-JABALYA.COM**